NORAKSTS
Lieta Nr.142127811
(1-0042-13/18)

**ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA**
**RĪGAS TIESU NAMS**

# S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rīgā 2013.gada 4.martā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese A.Zariņa,

piedaloties pie administratīvās atbildības sauktās personas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „*/Nosaukums/*" pārstāvei *A.S.* un Valsts policijas Galvenās Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes uzraudzības biroja pārstāvei *I.T.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību „*/Nosaukums/*" (reģistrācijas Nr.*/reģistrācijas numurs/*) sūdzības par Autotransporta inspekcijas 2010.gada 29.novembra lēmuma Nr.80 (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.BA418462) atcelšanu.

**Aprakstošā daļa**

[1] 2010.gada 7.septembrī Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas Rīgas nodaļa sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BA418462 (turpmāk – protokols) par to, ka 2010.gada 7.septembrī plkst.12.20 *T.V.* vadīja SIA „*/Nosaukums/*" piederošo transportlīdzekli Scania R420 (valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/*), veica iekšzemes kravas komercpārvadājumu uz Rīgu, pārkāpjot transportlīdzekļa vadītāja darba un atpūtas režīmu, kā arī nevarēja uzrādīt darba devēja izdotu apliecinājumu par vadītāja kartē trūkstošajiem datiem par 10 dienām. Tādējādi nav ievērotas Ministru kabineta 2007.gada 3.jūlija noteikumu Nr.474 „Transportlīdzekļu apkalpes locekļu darba laika organizēšanas, ievērošanas un uzskaites

noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr.474) 13. un 14.punkts, par ko ir paredzēta administratīvā atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.[37]panta otrajā daļā.

Autotransporta inspekcijas Kontroles daļa 2010.gada 29.septembrī pieņēma lēmumu Nr.11J/BA418462, ar kuru sodīja sūdzības iesniedzēju ar naudas sodu Ls 80, pamatojoties uz LAPK 149.[37]panta otro daļu un 149.[38]panta devīto daļu.

[2] 2010.gada 29.oktobrī SIA „*/Nosaukums/*" iesniedza sūdzību par minēto lēmumu. Sūdzībā norādīti tālāk minētie argumenti.

[2.1] LAPK 9.panta pirmajā daļā noteikts, ka par administratīvo pārkāpumu var tikt atzīta tikai vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) fiziskas vai juridiskas personas darbība vai bezdarbība. Juridisko personu vaina ir nosakāma, ņemot vērā to, vai juridiskajai personai bija iespēja nodrošināt noteikumu ievērošanu, un to, vai juridiskā persona veica nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šo noteikumu ievērošanu.

[2.2] SIA „*/Nosaukums/*" lietas izskatīšanas laikā ir iesniegusi 2010.gada 28.jūnija rīkojumu Nr.266 par transportlīdzekļu vadītāju darba un atpūtas laika režīmu. Tātad SIA „*/Nosaukums/*" ir devusi transportlīdzekļu vadītājiem atbilstošus norādījumus, lai nodrošinātu 2006.gada 15.marta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr.561/2006 un noteikumu Nr.474 ievērošanu.

[2.3] SIA „*/Nosaukums/*" apstrīdēšanas iesniegumam pievienojusi dokumentus par uzņēmuma autovadītāju instruktāžu un apmācību attiecībā uz transportlīdzekļu vadītājiem noteikto darba un atpūtas laika režīmu un režīmu ievērošanas norādījumus.

[2.4] Transportlīdzekļa vadītājs *T.V.*, uzsākot darba attiecības ar SIA „*/Nosaukums/*", ir iepazīstināts ar SIA „*/Nosaukums/*" rīkojumiem par transportlīdzekļu vadītājiem noteikto darba un atpūtas laika režīmu, saņēmis instruktāžu par normatīvo aktu prasībām, kas attiecas uz iepriekš minēto laika režīmu, kā arī praktiski apmācīts transportlīdzekļu vadītāju darba un atpūtas laika dokumentu aizpildīšanā un uzskaitē. Līdz ar to SIA „*/Nosaukums/*" veikusi nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu Regulas Nr.561/2006 8.panta 2.punkta un noteikumu Nr.474 13.punkta ievērošanu.

[3] 2010.gada 29.novembrī Autotransporta inspekcijas vadītājs apstrīdēto lēmumu atstāja negrozītu, pamatojoties uz tālāk minētajiem argumentiem.

[3.1] 1985.gada 20.decembra Padomes Regulas (EEK) Nr.3821/85 „Par reģistrācijas kontrolierīcēm, ko izmanto autotransportā" (turpmāk – Regula Nr.3821/85) 15.panta 7.punkta „b" apakšpunkts paredz, ja transportlīdzekļa vadītājs vada transportlīdzekli, kas aprīkots ar reģistrācijas kontrolierīci, tad pēc pilnvarota inspektora pieprasījuma transportlīdzekļa vadītājam jāuzrāda vadītāja karte, ar roku veiktie pieraksti un izdruka par kārtējo dienu un iepriekšējām 28 dienām un diagrammas par to laikposmu. SIA „*/Nosaukums/*" piederošajā transportlīdzeklī uzstādīta digitālā reģistrācijas kontrolierīce, bet transportlīdzekļa vadītājs nevarēja uzrādīt visus darba un atpūtas laika datus par Regulā Nr.3821/85 noteikto periodu – iztrūka dati par 10 dienām. Līdz ar to netiek veikta pilnīga transportlīdzekļa vadītāja darba un

atpūtas laika uzskaite. Saskaņā ar LAPK 149.[38]panta devīto daļu atbildība par šo pārkāpumu paredzēta gan transportlīdzekļa vadītājam, gan pārvadātājam.

[3.2] Regulas Nr.561/2006 8.panta 2.punkts nosaka, ka katrā 24 stundu laikposmā pēc iepriekšējā ikdienas vai iknedēļas atpūtas laikposma beigām transportlīdzekļa vadītajam ir jāņem jauns ikdienas atpūtas laikposms. 2010.gada 31.augustā transportlīdzekļa vadītājs to nebija ievērojis, jo nepārtrauktā ikdienas atpūta bija viena stunda. Saskaņā ar LAPK 149.[37]panta otro daļu arī par šo pārkāpumu paredzēta administratīvā atbildība gan transportlīdzekļa vadītājam, gan pārvadātājam.

[3.3] Apstrīdēšanas iesniegumam pievienotie dokumenti nevar būt par pamatu iesniedzējas atbrīvošanai no administratīvās atbildības, jo no šiem dokumentiem neizriet, ka transportlīdzekļu vadītājiem būtu pārbaudīts transportlīdzekļu tehniskais stāvoklis un tas, vai transportlīdzekļu vadītāji ievēro normatīvajos aktos noteiktās darba un atpūtas režīma prasības. 2007.gada 30.jūlijā un 2008.gada 19.septembrī rīkotās sanāksmes, par kurām sastādīti akti Nr.19/09-08 un Nr.30/07-07, notikušas pirms transportlīdzekļa vadītāja *T.V.* darba tiesisko attiecību uzsākšanas, un *T.V.* šajos aktos nav iekļauts.

[3.4] Regulas Nr.561/2006 10.panta 2.un 3.punkts nosaka, ka transporta uzņēmums organizē transportlīdzekļu vadītāju darbu tā, lai transportlīdzekļu vadītāji varētu ievērot Regulu (EEK) Nr.3821/85 un šīs regulas II nodaļu. Transporta uzņēmums dod transportlīdzekļu vadītājiem atbilstīgus norādījumus un veic regulāras pārbaudes, lai nodrošinātu, ka tiek ievērota Regula (EEK) Nr.3821/85 un šīs Regulas II nodaļa.

[3.5] LAPK 9.panta pirmā daļa nosaka, ka par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības vai brīvību vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība. Juridisko personu atbildības noteikšanā vainas jautājums nevar būt risināms veidā, kādā tiek noteikta fizisko personu vaina. Ja tiesībpārkāpumu izdara juridiska persona, tad konstatējams un pierādāms ir tiesībpārkāpums, bet tajā netiek ietverta vaina. Juridiskas personas administratīvās atbildības pamatojumā varētu likt konstatēto juridiskās personas faktisko darbību vai bezdarbību, kas atzīstama par prettiesisku un sodāmu, bez jebkādas norādes uz vainu.

[3.6] Pamatojoties uz LAPK 34.panta pirmās daļas 2.punktu, par SIA „*/Nosaukums/*" atbildību pastiprinošu apstākli atzīts tas, ka gada laikā atkārtoti izdarīts līdzīgs pārkāpums, par kuru SIA „*/Nosaukums/*" jau administratīvi sodīta.

[3.7] Pamatojoties uz LAPK 35.panta otro daļu, SIA „*/Nosaukums/*" uzlikts naudas sods Ls 80. Nav iespējams lemt par to, vai naudas sods ir nepieciešams un piemērojams, jo sankcija neparedz nepiemērot naudas sodu vispār. Ņemot vērā konstatēto pārkāpumu raksturu un pastiprinošo apstākli, naudas sods piemērots adekvāti izdarītajiem pārkāpumiem.

[4] 2010.gada 29.decembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemta SIA „*/Nosaukums/*" sūdzība par Autotransporta inspekcijas vadītāja 2010.gada 29.novembra lēmuma Nr.80 atcelšanu. Sūdzībā papildus norādīti tālāk minētie argumenti.

[4.1] Augstākās tiesas Senāts atzinis, ka vaina ir viens no priekšnoteikumiem personas saukšanai pie administratīvās atbildības. Šis priekšnoteikums vienlīdz attiecināms gan uz

fizisko, gan juridisko personu administratīvo atbildību. Latvijas nacionālajā tiesību sistēmā, proti, LAPK, ir paredzēta transporta uzņēmuma nosacīta atbildība, un transporta uzņēmums saucams pie atbildības tikai tad, ja nav veicis Regulas Nr.561/2006 10.panta 1.vai 2.punktā minētās darbības.

[4.2] Apstrīdēšanas iesniegumam pievienotie 2007.gada 30.jūlija un 2008.gada 19.septembra akti Nr.30/07-07 un Nr.19/09-08 pierāda, ka SIA „*/Nosaukums/*" veic uzņēmuma transportlīdzekļu vadītāju instruktāžu un apmācību. Tāpat no šiem aktiem redzams, ka sanāksmēs piedalījies *A.I.*, kurš veica *T.V.* praktisko apmācību.

[4.3] 2010.gada 7.decembra par transportlīdzekļu ekspluatāciju atbildīgās personas *I.S.* paskaidrojums pierāda, ka viņš veic transportlīdzekļu vadītāju regulāras pārbaudes.

[5] 2011.gada 3.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts iestādes rakstveida paskaidrojums, kurā iestāde norādījusi, ka sūdzību neatzīst un lūdz tiesu to noraidīt. Paskaidrojums pamatots ar tiem pašiem argumentiem, kurus iestāde ietvērusi pārsūdzētajā lēmumā un kas atspoguļoti šā sprieduma 3.punktā.

Papildus iestāde paskaidrojusi turpmāk minēto.

[5.1] Regulas Nr.561/2006 izstrādātāju mērķis bija padarīt arī uzņēmumu atbildīgu par transportlīdzekļa vadītāja pārkāpumiem, jo uzņēmums ir ekonomiski ieinteresēts darba un atpūtas laika iespējamā neievērošanā. Savukārt transportlīdzekļa vadītājs ir ieinteresēts saglabāt savu darba vietu pie darba devēja.

[5.2] Transporta uzņēmumam rūpīgi jāplāno transportlīdzekļa vadītājam drošs brauciens, paredzot regulārus satiksmes sastrēgumus, laika apstākļus un piekļuvi atbilstīgām stāvvietām.

[6] Tiesas sēdē SIA „*/Nosaukums/*" pārstāve pieteikumu uzturēja uz tajā norādīto argumentu pamata.

[7] Tiesas sēdē iestādes pārstāve pieteikumu neatzina uz pārsūdzētajā lēmumā un paskaidrojumos tiesai norādīto argumentu pamata.

**Motīvu daļa**

[8] Uzklausījusi lietas dalībniekus, pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, tiesa atzīst, ka sūdzība ir noraidāma.

[9] LAPK 149.$^{37}$panta otrā daļa noteica, ka par iknedēļas atpūtas laika vai ikdienas atpūtas laika saīsināšanu pārvadātājam ir uzliekams naudas sods no četrdesmit līdz divsimt latiem.

LAPK 149.$^{38}$panta devītā daļa noteica, ka par normatīvajos aktos noteikto transportlīdzekļa vadītāja darba un atpūtas laiku apliecinošo dokumentu, reģistrācijas karšu vai datu nesēju neuzrādīšanu pārvadātājam uzliek naudas sodu no piecdesmit līdz piecsimt latiem *(tiesību normas redakcijā, kas bija spēkā administratīvā pārkāpuma izdarīšanas laikā)*.

Lietā nav strīds par to, ka transporta līdzekļa vadītājs nav ievērojis iknedēļas atpūtas laiku, kā arī nav varējis uzrādīt reģistrācijas kartes par darba un atpūtas laiku. Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka pie administratīvās atbildības par minētajiem pārkāpumiem bija saucams transportlīdzekļa vadītājs, bet ne sūdzības iesniedzēja kā pārvadātāja.

[10] LAPK 14.[1]pants noteic, ka šajā kodeksā un pašvaldību domju izdotajos saistošajos noteikumos īpaši paredzētajos gadījumos par administratīvajiem pārkāpumiem pie atbildības ir saucamas juridiskās personas. LAPK 149.[37]panta otrajā daļa un 149.[38]panta devītajā daļā bija noteikts, ka pie administratīvās atbildības ir saucama arī juridiskā persona – pārvadātājs.

[11] Sūdzības iesniedzējas pārstāve norāda, ka pārvadātāja nav vainojama par transportlīdzekļa vadītāja izdarītajiem pārkāpumiem.

LAPK 9.panta pirmā daļa paredz, ka par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Senāts, tulkojot minēto tiesību normu, ir atzinis, ka juridisko personu vaina ir nosakāma, ņemot vērā divus nosacījumus: pirmkārt, vai juridiskajai personai bija iespēja nodrošināt noteikumu ievērošanu, par kuru pārkāpšanu ir paredzēta administratīvā atbildība, otrkārt, vai juridiskā persona veica nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šo noteikumu ievērošanu *(sk. Senāta 2009.gada 5.marta sprieduma lietā Nr.SKA-19/2009 18.-19.punktu)*.

Arī Eiropas Padomes 2006.gada 15.marta regulas Nr.561/2006 10.panta 2.punkts noteic, ka transporta uzņēmums organizē 1.punktā minēto transportlīdzekļu vadītāju darbu tā, lai transportlīdzekļu vadītāji varētu ievērot Regulu (EEK) Nr. 3821/85 un šīs regulas II nodaļu. Transporta uzņēmums dod transportlīdzekļu vadītājiem atbilstīgus norādījumus un veic regulāras pārbaudes, lai nodrošinātu, ka tiek ievērota Regula (EEK) Nr. 3821/85 un šīs regulas II nodaļa.

[12] Sūdzības iesniedzēja norāda, ka tā ir izpildījusi nepieciešamās prasības, jo sūdzības iesniedzēja ir pieņēmusi rīkojumus par darba un atpūtas laika režīmiem, iepazīstinājusi ar tiem transportlīdzekļa vadītājus, veikusi apmācību.

No lietā esošajiem pierādījumiem izriet, ka sūdzības iesniedzēja ir pieņēmusi rīkojumu par darba un atpūtas laika režīmiem *(lietas 34.-35.lapa)*. Transportlīdzekļa vadītājs ir parakstījies, ka viņš ir iepazinies ar rīkojumiem par transportlīdzekļu vadītāju darba un atpūtas laika režīmu *(lietas 44.lapa)*. Vienlaikus no vadītāja paskaidrojuma izriet, ka viņš šīs prasības nav zinājis vai sapratis *(lietas 25.lapa)*.

Sūdzības iesniedzēja ir atbildīga par to, ka transporta uzņēmums neorganizēja transportlīdzekļu vadītāju darbu tā, lai transportlīdzekļu vadītāji varētu ievērot darba un atpūtas laika prasības, kā arī neveica regulāras pārbaudes, lai nodrošinātu darba un atpūtas laiku, kā arī ar to saistītu dokumentu aizpildīšanas prasību ievērošanu. Proti, nepieciešamie

kontroles mehānismi, lai nodrošinātu normatīvo aktu prasību izpildi uzņēmumā nebija ieviesti. Par to liecina arī Tiesu informācijas sistēmas dati, proti, sūdzības iesniedzējai kopumā ir 10 administratīvo pārkāpumu lietas, lielākā daļa no tām ir saistītas ar darba un atpūtas laika režīmu ievērošanu un datu uzskaiti.

[13] LAPK 149.[38]panta devītā daļa paredzēja sodu pārvadātājam — no piecdesmit līdz piecsimt latiem, bet LAPK 149.[37] panta otrā daļa no četrdesmit līdz divsimt latiem.

LAPK 32.panta pirmajā daļā noteikts, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

LAPK 35.pants noteic, ja persona ir izdarījusi vairākus administratīvos pārkāpumus, kas konstatēti vienlaicīgi, un tos izskata viena un tā pati institūcija (amatpersona), administratīvais sods tiek uzlikts tās sankcijas ietvaros, kura ir paredzēta par smagāko pārkāpumu. Šajā gadījumā pamatsodam var pievienot kādu no papildsodiem, kuri ir paredzēti pantos, kas nosaka atbildību par jebkuru no izdarītajiem pārkāpumiem.

Naudas sods noteikts atbilstoši minētajām tiesību normām un attiecīgā panta, kas paredz atbildību par smagāko pārkāpumu, sankcijas ietvaros, nosakot to tuvāk attiecīgās sankcijas minimālajai robežai.

Tiesa atzīst, ka SIA „*/Nosaukums/*" piemērotais naudas sods 80 latu ir samērīgs, jo pārkāpumi ir saistīti ar ceļu satiksmes drošību. Pašlaik spēkā esošajās tiesību normās naudas sodi ir ievērojami lielāki, tas liecina par aizsargājamo interešu nozīmību.

[14] Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais lēmums ir tiesisks.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12]panta otrās daļas 1.punktu, 289.[17] un 289.[18]pantu, Administratīvā rajona tiesa

**nosprieda**

**atstāt negrozītu** Autotransporta inspekcijas 2010.gada 29.novembra lēmumu Nr.80 (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.BA418462), bet sabiedrības ar ierobežota atbildību „*/Nosaukums/*" sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 darba dienu laikā no tā paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese (paraksts) A.Zariņa

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnese A.Zariņa
Rīgā 2013.gada 4.martā